

Stráž pod Ralskem

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Česká Lípa

Nadmořská výška: 310 m n. m.

Počet obyvatel: 3 507

Adresa URL: www.strazpr.cz

Okres: Česká Lípa

GPS souřadnice: 50.702802N, 14.801018E

První pís. zmínka: 1281 (743 let)

PSČ: 471 27

Historie obce Stráž pod Ralskem

Stráž pod Ralskem je městečko, které vzniklo z podhradí a převzalo jméno svého mateřského hradu z druhé poloviny 13.století nazývané dříve Wartenberg (Warte auf Berge=stráž na vrchu). Hrad dal jméno mocnému panskému rodu, jehož pánové se psali s přídomkem "z Wartenberka". První zmínka o hradu Stráži je z roku 1281. Dalším z dokladů, potvrzujícím již existenci starobylého sídliště Stráže, je listina krále Václava II. z 28.srpna 1283. Strategický význam Stráže potvrzují události za husitských válek, kdy r. 1426 sirotci obsadili strážský hrad Wartenberg z obavy před císařem Zikmundem. V 16. století byli Wartenberkové vystřídáni Hyršpergáry a hrad byl přestavěn na zámek. Nastává výrazné podporování městských řemesel a obchodu.

Koncem 19 a začátek 20 století byl ve znamení přeměny obce v letovisko. Tohoto charakteru dosáhla Stráž především v období 1. republiky. Z rybníka Horky bylo vytvořeno koupaliště. V pozadí lázeňské idylly a turistického ruchu se na Strážsku odehrávaly politické zápasy. Útlak české a slovenské národnosti německou, která ovládala obecní zastupitelstva, vtlačování říšského kapitálu do pohraničí. Přes celosvětovou krizi a štvání proti demokratickým zásadám republiky se Stráž hlásila k pokrokovým tradicím. Po druhé světové válce bylo rozhodnuto o odsunu zde žijících Němců. Do uvolněných domků a usedlostí přicházeli noví usedlíci z vnitrozemí. V procesu poválečné obnovy navázala Stráž na předválečnou tradici letoviska. Nepodařilo se však úplně obnovit charakter střediskové obce. Došlo ke snížení počtu obyvatel. Velmi dobře byla ve městě zajištěna oblast obchodu a služeb obyvatelstvu. Po únoru 1948 se Stráž ubírala cestou, ve které se setkávaly dva různé směry. Venkovská zemědělská výroba s rekreačním a turistickým ruchem.

Novou kapitolu města můžeme počítat od roku 1963. Klid zemědělské rekreační oblasti začal rušit hluk vrtných věží geologického průzkumu. Bylo zde zjištěno uranové zrudnění a bylo přistoupeno k rozsáhlé investiční činnosti. Rekreační postupně ustupuje průmyslu. V roce 1966 vedly výsledky geologického průzkumu ke zřízení účelové organizace Uranové doly Hamr. Rozvoj uranových dolů byl ovlivněn i intenzivní sociální politikou. Bylo třeba přikročit k výstavbě ubytovacích kapacit a zařízení zdravotnických, výstavbě jeslí, školek a školy. Ve Stráži pod Ralskem jako hornickém městě byla vyšší životní úroveň než byl celorepublikový průměr.

